

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 28.02.2006
Sayı : 1110

2/805
21530-5396

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Divriği Ulucamisi ve Şifahanesi ile Selatin Camilerinin Korunması ve Çevrenin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ek'te sunulmuştur.

Gereğini, saygılarımızla arz ederiz. 28.02.2006

Selami Uzun
Sivas M.veledi
Orhan TAŞ
Sivas M.veledi
Ömer Kuloğlu
Sivas M.veledi

Osman KILIC
Sivas Milletvekili

EKİ: Kanun Teklifi (4 Sayfa)

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe			
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor			
Tarih	31.5.2006	2/805		
M.veledi	M.veledi	M.veledi	M.veledi	M.veledi
M.veledi	M.veledi	M.veledi	M.veledi	M.veledi

Genel Gerekçe

Mengücek Oğullarından hükümdar Süleyman Şan Oğlu Ahmet Şah tarafından 1228 yılında yaptırılan Divriği Ulu Camisi, 1280 m²'lik bir alana oturmaktadır. Camiye kuzey, doğu ve batı yönünde yer alan taş süslemeleri ile hayret uyandıran üç güzel kapıdan girilmektedir.

Şifahanesi ise, Behram Şah'ın kızı Melike Turan Melek tarafından 1228 tarihinde yaptırılmıştır. Bu eşsiz anıt da 768 m²'lik bir alana oturmaktadır. 18. Yüzyılda medrese haline getirildiği için Şifaiye Medresesi de denilmektedir.

Anadolu'da erken dönem mimarisinin en seçkin örneği olan Divriği Ulu Camisi ve Şifahanesi; plan, mimari oranların elemanları, süsleme ve örtü biçimlerinin dengeli ve uyumlu bir şekilde ayarlanmasıyla başlı başına kendine özgü bir yapıdır.

UNESCO'nun koruma çalışmaları kapsamında yürütülen “ **Dünya Kültür Mirası**” listesinde Türkiye'den dokuz doğal ve kültürel varlık bulunmaktadır. 1985 yılında bu listede yer alan ilk üç varlık içinde olan Divriği Ulu Camisi ve Şifahanesi, özgün mimarisi, estetik, kültürel ve evrensel değeri ile ayrıca, 13. yy. da kadın – erkek eşitliğini de simgeleyen bir anıt olarak bu listeye alınmaya layık görülmüştür. Dünya kültür mirası listesinde yer alan diğer doğal ve kültürel varlıklar içinde Divriği Ulu Camisi ve Şifahanesi, eser olarak tekdir. Divriği taş oyma bezemesi, hiçbir tekrar içermeyen küçük boyutlu, dokunulması olanaksız motiflerden oluşan bir dokuya sahiptir.

Selatin Camileri ise Osmanlı padişahları ve Selçuklu Sultanları tarafından inşa ettirilen mimari ve sanat tarihi bakımından zengin olan şaheserlerdir. Türkiye'de sayıları yaklaşık 110 civarındadır.

Bu yapılardaki minare, kubbe, mihrap, minber, süslemeler, ahşap, sıva, çini ve taş işleri yapıldıkları dönem itibari ile yapılara özellik katmış ve yapıların sembolik rolüyle bütünleşmişlerdir.

Bu yönleri itibari ile de bahse konu yapıların her biri birer anıt eser konumundadır.

Bu yasa teklifi ile, bu tarihi eserlerin özel bir yasa ile onarımı ve korunması amaçlanmaktadır.

Madde gerekçeleri :

Madde 1. Divriği Ulu Camisi ve Şifahanesi ile Selatin Camilerinin dünya kültür mirası olarak özel bir yasa ile onarılması ve korunması amaçlanmaktadır.

Madde 2. Dünyada başka bir örneği olmayan bu kültür miraslarının onarımlarının Kültür ve Turizm Bakanlığının eş güdümünde oluşturulacak **"Bilimsel Danışma Kurulu"** kararıyla gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 3. Bu gün bu tarihi yapıların çevreleri gecekondu ve apartmanlarla sarılmış durumdadır. Madde ile, bu eserlerin çevrelerinin gecekondu ve apartmanlardan arındırılarak, yeşil alana dönüştürülmesi amaçlanmıştır.

Madde 4. Madde ile eserlerin sürekli bakımı amaçlanmış ayrıca her biri özellikli yapı olması nedeniyle bunların onarımlarının ve bakımlarının mevcut ihale sistemi içerisinde yapılmaması hedeflenmiştir.

Madde 5. Yürürlük maddesidir.

Madde 6. Yürütme maddesidir,

DİVRİĞİ ULU CAMİSİ VE ŞİFAHANESİ İLE SELATİN CAMİLERİNİN KORUNMASI VE ÇEVRESİNİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Amaç :

Madde 1. Bu yasanın amacı, Dünya Kültür Mirası listesinde tek Türk yapıtı ve İslam – Türk mimarisinde başka eşı olmayan büyük ortaçağ mimari şaheseri “Divriği Ulu Camisi ve Şifahanesi ile Selatin Camileri” nin korunması ve çevresinin düzenlenmesini sağlamak ve Türk ve Dünya kültürüne kazandırmaktır.

Yürütme Kurulu, Bilimsel Danışma Kurulu, Teknik Komisyon:

Madde 2. Divriği Ulu Cami ve Şifahanesinin korunması ve çevre düzenlemesinin sağlanması amacıyla Yürütme Kurulu, Bilimsel Danışma Kurulu ve Teknik Komisyon kurulur. Kurullar ile komisyonun oluşumu çalışma usul ve esasları Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Vakıflar Genel Müdürlüğünce birlikte hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

Kamulaştırma ve Diğer Ödenekler :

Madde 3. Kurulun aldığı kararlar çerçevesinde Divriği Ulu Camisi ve Şifahanesi ile Selatin Camileri’ nin çevresindeki gerekli alanlar için özel bir yeşil alan projelendirilmesi yapılır. Bu projeye uygun olarak yapılacak uygulamalar için, Divriği Ulu Camii ve Şifahanesi ödeneği Maliye Bakanlığınca tahsis edilir. Selatin Camileri için gerekli ödenek Vakıflar Genel Müdürlüğünce tahsis olunur.

Divriği Ulu Camii ve Şifahanesinin hava etkilerine ve hava kirliliğine ve suya karşı korunması için gerekli proje ve uygulamalar ve bunun sağlanmasından sonra yapının strüktürel ve estetik restorasyonu ve eşsiz taş oyma bezemelerinin korunması için gerekli çalışmalara her yıl Maliye Bakanlığınca, Danışma Kurulu’nun önerileri doğrultusunda, ödenek tahsis edilir. Selatin Camileri için gerekli ödenek Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından tahsis edilir.

Bakım :

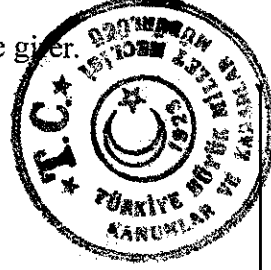
Madde 4. Divriği Ulu Camii ve Şifahanesi ve Selatin Camilerini korumak için yapılacak yapısal ve çevresel yapı ve imalatlar sürekli bakım isteyen bir kompleks oluşturur. Divriği Ulu Camii ve Şifahanesi bakımı için ödenek Maliye Bakanlığınca sağlanır. Selatin Camilerinin bakımı için gerekli ödenek Vakıflar Genel Müdürlüğünce tahsis olunur.

Bu kanun kapsamında yapılacak işler, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve “2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki Kültür Varlıklarının Rölöve, Restorasyon, Restitüsyon Projeleri, Sokak Sağıklaştırma, Çevre Düzenleme Projeleri ve Bunların Uygulamaları ile

Değerlendirme, Muhafaza, Nakil İşleri ve Kazı çalışmalarına ilişkin Mal ve Hizmet Alımlarına Dair Yönetmelik” hükümlerine tabi olmaksızın yapılır.

Madde 5. Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Madde 6. Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ASLI GİBİDİR

Gündüz DİNÇER
Kanunlar ve Kararlar Müdürü